

Tekoäly sosiaalityössä – kirjallisuuskatsaus

Samuel Salovaara¹, Marjo Outila¹, Ville Heilala², Sanna Hautala¹

¹ Lapin yliopisto, Rovaniemi; ² Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä

**Samuel Salovaara, YTT, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Lapin yliopisto, PL 122, 96101 Rovaniemi.
Sähköposti: samuel.salovaara@ulapland.fi**

Tiivistelmä

Tekoäly muuttaa parhaillaan merkittävästi työtä, koulutusta sekä yhteiskunnallisia instituutioita ja sen sovellukset ulottuvat myös sosiaalityöhön. Tutkimuksessa kartoitettiin tekoälyä ja sosiaalityötä käsittelevän tutkimuksen nykytilaa toteuttamalla seitsemän tietokantaa kattava nopea katsaus ja analysoimalla 58 aiheeseen liittyvää tieteellistä artikkelia. Tutkimuksessa kuvataan, millaisia teknologioita tekoälyllä sosiaalityön tutkimuksessa tarkoitetaan, mihin käyttökohteisiin sitä liitetään sekä millaisia seurauksia tekoälyn hyödyntämisellä on sosiaalialalla.

Tulokset osoittavat aihepiirin kansainvälisen tutkimuksen olevan merkittävässä kasvussa ja painottuvan Pohjois-Amerikkaan. Sosiaalityön tutkimuksissa tekoälyä tarkastellaan erityisesti opetuksen yhteydessä ja käytännön sosiaalityötä käsittelevissä tutkimuksissa korostuu lastensuojelu. Tutkimukset kattavat lukuisia tekoälyn sovelluskohteita sosiaalityössä ja niissä kuvataan tekoälyn avulla saavutettavia potentiaalisia hyötyjä palveluiden, koulutuksen, hallinnon sekä tutkimuksen kehittämiseksi, mutta myös tunnistettuja riskejä ja eettisiä haasteita.

Vaikka tekoäly tarjoaa sosiaalityöhön merkittäviä mahdollisuuksia, kuten prosessien tehostumista, työkuorman kevenemistä ja tietoperustaisuuden vahvistumista, sen käyttöön liittyy myös huomattavia riskejä haavoittuvien asiakasryhmien näkökulmasta. Algoritmit voivat vahvistaa datassa olevia vinoumia, heikentää päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja kaventaa ammatillista harkintaa, lisäten syrjinnän, eriarvoisuuden ja tietosuojaloukkausten riskiä. Tulokset osoittavat, että sosiaalityön kontekstisidonnaisuus haastaa yksinkertaistavat tekniset ratkaisut ja edellyttää huolellista eettistä arviointia sekä datan ja tekoälymallien kriittistä tarkastelua ennen käyttöönottoa. Vastuullinen soveltaminen edellyttää selkeitä ohjeita, monitieteistä yhteistyötä ja sosiaalityöntekijöiden vahvaa kriittistä tekoälylukutaitoa. Tekoäly soveltuu sosiaalityöhön parhaiten täydentävänä välineenä ja se voi tuottaa lisäarvoa, jos sen rooli ja tekniset ratkaisut suunnitellaan harkiten. Katsaus korostaa sellaisen monitieteisen tutkimuksen tarvetta, joka huomioi eettiset ulottuvuudet ja sosiaalityön ydinarvot tekoälyn vastuullisessa käyttöönotossa.

Avainsanat: tekoäly, sosiaalityö, kirjallisuuskatsaukset

Abstract

Artificial intelligence (AI) is currently transforming work, education, and societal institutions, and its applications extend to social work as well. This study mapped the current state of research on AI and social work by conducting a rapid review across seven databases and analyzing 58 relevant scholarly articles. The review identifies how AI technologies are defined in social work research, the domains in which they are applied, and the documented consequences of AI use in social work.

The findings indicate that international research on this topic is growing rapidly and is concentrated in North America. In social work research, AI is examined particularly in relation to education, while studies focusing on practice emphasise child protection. The reviewed literature covers numerous applications of AI in social work and describes potential benefits for the development of services, education, administration, and research, alongside recognised risks and ethical challenges.

Although AI offers notable opportunities for social work, including more efficient processes, reduced workload and strengthened evidence-based practice, it also entails significant risks for vulnerable populations. Algorithms may amplify existing data biases, reduce decision-making transparency and narrow professional discretion, thereby increasing the risk of discrimination, inequality and privacy violations. The results indicate that the contextual complexity of social work resists overly simplistic technical solutions and requires thorough ethical assessment as well as critical scrutiny of data and AI models prior to implementation. Responsible use further demands clear guidelines, interdisciplinary collaboration and strong critical AI literacy among social workers. AI is most suitable for social work as a complementary tool that can create added value when its role and technical design are thoughtfully defined. The review underscores the need for interdisciplinary research that integrates ethical considerations and core social work values in the responsible adoption of AI.

Keywords: artificial intelligence, social work, literature reviews

Johdanto

Tekoälyllä tarkoitetaan ihmisten kognitiivisia kykyjä mallintavien sekä laskennallisia menetelmiä havainnointiin, päättelyyn, ongelmanratkaisuun ja oppimiseen käytävien järjestelmien kehittämistä ja tutkimista [1]. Sillä voidaan viitata myös tekoälyyn yleisesti tai tieteenalana, tekoälyn toimintaperiaatteisiin ja algoritmeihin tai tekoälyä hyödyntäviin sovelluksiin. Tekoälyn käytön yleistymisen muuttaa merkittävästi työtä, koulutusta ja yhteiskunnallisia instituutioita [2–6]. Sen tekniikat mahdollistavat esimerkiksi kielimallien ja virtuaaliodellisuuden sovellusten käyttöönoton palveluissa ja koulutuksessa [7–10] kuten myös monenlaisissa

työtehtävissä ja tiedontuotannossa [11]. Robotiikan alan tekoälysovellukset voivat tarjota apua vamman kanssa eläville [12] tai yksinäisyyttä kokeville [13]. Työelämässä koetaan ajankohtaisesti riskipainetta, jossa toisaalta edellytetään tekoälyä hyödyntävien muutosten mahdollistamista ja toisaalta niiden potentiaalisten riskien ennaltaehkäisyä [4].

Digitalisaatiostrategioiden ohjaamana [14] tekoälyä kehitetään parhaillaan myös sosiaalityön käyttöön Suomessa [15,16]. Suomessa suhtaudutaan kansainvälisen vertailun valossa varsin myönteisesti tekoälyyn [17]. Kansallisesti yhtenäisen tiedonhallinnan kehittämisen tuloksena Suomessa on

hyvät edellytykset käyttää kattavia data-aineistoja, mikä mahdollistaa uudenlaiset analyysit koneoppimista hyödyntämällä [ks. esim. 18]. Tekoälyn hyötyinä on tuotu esiin sen potentiaali parantaa työn hallintaa, mahdollistaa ennakoivaa analytiikkaa ja optimoida resurssien kohdentamista [19]. Positiivisista tulevaisuusodotuksista huolimatta tekoälyn hyödyntäminen sosiaalityössä edellyttää tarkkaa eettistä harkintaa ja siihen liittyvien haasteiden sekä riskien tunnistamista ja ennakoimista [20].

Sosiaalihuollossa tekoälyn kehittämisessä otetaan mallia muun muassa terveydenhuollosta, jossa tekoälyä on hyödynnetty asiakkaiden tuen tarpeiden ja erilaisten riskien tunnistamiseen [21,22] sekä dokumentoinnin tukemiseen [23]. Toiseen kontekstiin kehitetty ratkaisu ei kuitenkaan sovellu sellaiseen sosiaalihuoltoon, jossa asiakkaiden monisyiset elämäntilanteet edellyttävät vuorovaikutteista työtettä, eettistä harkintaa ja tilannekohtaista arviointia. Esimerkiksi algoritmipohjaisen teknologian on osoitettu sosiaalihuollossa tuottavan vinoutuneita tai yksipuolisia riskiarvioita ihmisten tilanteista [24]. Haavoittuvia ryhmiä palvelevat sosiaalialan organisaatiot ottavat käyttöön tekoälyratkaisuja riskinarvioinnista resurssien kohdentamiseen usein ilman luotettavaa näyttöä niiden tehokkuudesta tai riittävää ymmärrystä mahdollisista haitoista [15,23,25–29]. Vaikka tekoälysovellusten ymmärtäminen voi olla vaikeaa, kantavat sosiaalityöntekijät vastuun tekoälyn avulla tuotetuista lakisääteisistä teksteistä [26]. Tekoälyjärjestelmien monimutkaistuuksessa ja niiden käytön laajentuessa on tarpeen arvioida, miten tekoälyä voidaan hyödyntää sosiaalityössä vastuullisesti säilyttäen sosiaalityön keskeiset arvot sekä ainetlaatuinen kontribuutio yhteiskunnallisten ongelmien ymmärtämisessä ja ratkaisemisessa [6,20,30].

Tekoälyn kehitys etenee nopeammin kuin tutkimustietoa tuotetaan tai sen käytön sääntely ehtii mukautua muutoksiin [31]. Vaikka tekoälyn käyttö voi nopeuttaa myös tutkimustiedon tuotantoa, siihen liittyy merkittäviä riskejä tiedon luotettavuuden suhteen [32,33]. Vastaavia tiedon luotettavuuden kohdistuvia riskejä on myös sosiaalityön käytännössä, jossa tekoälyn eettiset haasteet korostuvat. Esimerkiksi dokumentoinnin tukena käytettäviin generatiivisen tekoälyn sovelluksiin liittyy riskejä ns. hallusinoinnista, jossa tekoäly tuottaa vakuuttavan kuuloista, mutta virheellistä tekstiä [34]. Nämä tekijät huomioiden tekoälyn käyttöönoton kiihtyvä vauhti yhteiskunnassa asettaa sosiaalityön tutkijoille ja ammattilaisille eettisen velvoitteen varmistaa, että teknologiset innovaatiot tukevat eivätkä vahingoita marginalisoituja yhteisöjä [35].

Sosiaalityön tekoälyyn liittyvän tutkimustiedon kii-reellinen tarve tulee ilmi yhteiskuntatieteissä ja eettisissä lausunnoissa esiin nostettujen lukuisten tekoälyyn liitettyjen huolten myötä [28,36–39]. Pahimmillaan tekoäly voi pahentaa ongelmia, joita sen oli tarkoitus ratkaista, kuten köyhyyttä ja epätasa-arvoa [40]. Vastuullista tutkimusta tarvitaan, jotta teknologian käyttöönotto voi aidosti edistää hyvinvointia eikä vaarantaa sitä [41,42]. Artikkelimme vastaa tarpeeseen kartoittamalla sosiaalityön tekoälytutkimuksen nykytilaa ja jäsentämällä tekoälyn käytön seurauksia koskevaa tietopohjaa. Tavoitteemme on tunnistaa, millaisia tekoälyn käyttökohteita sosiaalityön tutkimuksissa esiintyy, millaisia seurauksia näillä on ja mitä teknologioita käsitteellä ”tekoäly” kulloinkin tarkoitetaan. Lopuksi jäsenämme ajankohtaisia tutkimustarpeita. Tutkimuskysymyksemme ovat:

TK1. Millaisia teknologisia sovelluksia käsitteellä ”tekoäly” kulloinkin tarkoitetaan?

TK2. Millaisia tekoälyn käyttökohteita sosiaalityön tutkimuksissa on käsitelty?

TK3. Millaisia tekoälyn käytön seurauksia tutkimuksissa on tunnistettu sosiaalialan konteksteissa?

Aineisto ja menetelmät

Järjestelmällisen kirjallisuuskatsauksen tarkoituksena on kartoittaa systemaattisesti tiettyä tutkimusaihetta tai -aluetta koskeva olemassa olevaa kirjallisuutta [43,44]. Kartoittaaksemme tekoälyä ja sosiaalityötä käsittelevää tutkimuskirjallisuutta toteutimme 7 tietokantaa kattavan nopean katsauksen (*rapid review*) [45,46]. Nopea katsaus soveltuu menetelmäksi erityisesti silloin, kun yhteiskunnallisesti ilmenee äkillisiä tietotarpeita ja luotettavaa tietoa tarvitaan nopeasti [44]. Tekoälyn kehittäminen ja käyttöönotto sosiaalityössä kuvastaa tällaista tilannetta. Nopea katsaus mahdollistaa tutkimustiedon koostamisen parhaillaan tekeillä olevan kehittämistyön tueksi sekä tutkimuksen informoimiseen. Kattavan järjestelmällisen katsauksen toteutus vie aikaa ja tulosten julkaisua voidaan joutua odottamaan jopa vuosia, joten nopeassa katsauksessa rajataan katsauksen toteutusta esimerkiksi käytettävien tietokantojen suhteen [44–46]. Katsauksessamme rajasimme käytettyjä hakusanoja sekä hyödynnettyjä tietokantoja.

Toteutimme katsauksen vaiheittain, edeten tutkimuskysymyksen asettamisesta kirjallisuuden haakuun, sen seulontaan, luokitteluun ja analyysiin [47]. Tavoitteenamme oli tuottaa koherentti kuvaus sosiaalityön tekoälyä käsittelevästä tutkimuskirjallisuudesta. Varmistaaksemme toteutuksen laadun, hyödynsimme soveltuvin osin sosiaali- ja terveydenhuollon kirjallisuuskatsauksille laadittuja suosituksia [43,45,46,48].

Sopivien tietokantojen löytämiseksi konsultoimme informaattikkoa ja suoritimme kokeilevia tietokantahakuja ja valitsimme mukaan tietokannat: ProQuest, EBSCOhost Databases, JSTOR, SAGE

Journals, ScienceDirect, Taylor&Francis ja Scopus. Kohdistimme haun syyskuussa 2025 tieteellisiin ja vertaisarvioituihin julkaisuihin (kirjat ja artikkelit) ilman kielellisiä tai julkaisuajankohtiin liittyviä aikarajoituksia. Muodostimme hakulausekkeet englanninkielisten tekoälyä (*artificial intelligence*) sekä sosiaalityötä (*social work*) kuvaavista hakusanoista soveltaen niitä valittuihin tietokantoihin. Haku tuotti yhteensä 891 osumaa, joista tuplaosumien poistamisen jälkeen jäljelle jäi 834 julkaisua seulontaan (Liite 1).

Seuloimme hakutulokset ensin julkaisun otsikon, sitten abstraktin ja lopulta koko tekstin perusteella suodattaen pois julkaisut, jotka eivät täyttäneet sisäänottokriteerejä. Sisäänottokriteerimme olivat, että tieteellinen ja vertaisarvioitu tutkimusjulkaisu käsittelee tekoälyä sosiaalityön näkökulmasta. Emme ottaneet mukaan puheenvuoroja, pääkirjoituksia tai muita toimituksellisia tekstejä. Rajasimme pois myös laajemmin teknologiaa, digitalisaatiota tai robotiikkaa käsittelevät julkaisut. Lopulliseen analyysiin valikoitui 58 artikkelia. Kaksi tutkijaa suoritti seulonnan itsenäisesti ja erimielisyydet ratkaistiin keskustelemalla, kunnes saavutettiin yhteisymmärrys. Tämän jälkeen julkaisuista kerättiin tutkimustehtävän kannalta keskeiset tiedot, kuten julkaisuvuosi, -kanava, maa, tutkimusaineisto, -tehtävä, -menetelmät, löydökset, sosiaalityön konteksti sekä tieto siitä, millaista tekoälyä julkaisussa käsiteltiin [49,50]. Koostettu ja ryhmitelty aineisto analysoitiin sisällönanalyysin menetelmiä soveltaen koodaamalla, luokittelemalla ja teemoitteleamalla [51]. Esittelemme tulokset kuvaamalla ensin aineiston julkaisujen yleisiä piirteitä ja sen jälkeen vastamme tutkimuskysymyksiin.

Tulokset

Aineiston 58 julkaisua (Liite 2) on julkaistu 33:ssa julkaisukanavassa. Noin kolmannes (n=21, 36 %)

julkaisuista oli Pohjois-Amerikasta ja näistä yhtä lukuun ottamatta muut olivat USA:sta. Noin kolmannes (n=18, 31 %) oli Euroopasta, neljännes (n=14, 25 %) Aasiasta ja loput viisi (8 %) Australiasta. Ensimmäiset julkaisut olivat vuodelta 2020 ja suurin osa (n=42, 71 %) artikkeleista oli julkaistu hakua edeltäneiden kahden vuoden aikana.

Julkaisuista 37 (64 %) hyödynsi empiirisiä aineistoja, kun taas 14 (24 %) pohjautui kirjallisuuteen. Seitsemän (12 %) julkaisuista oli teoreettiskäsitteellisiä ja osa hyödynsi myös kokemuksia ja kuvauksia käyttötapauksista. Mukana olleet kirjallisuuskatsaukset vaihtelivat laajuudeltaan kahdeksan artikkelin aineistosta [52] 67 artikkelia kattavaan systemaattiseen katsaukseen [53]. Empiirisinä aineistoina tutkimuksissa hyödynnettiin sosiaalityön opiskelijoilta, opettajilta, sosiaalityöntekijöiltä tai sidosryhmiltä kerättyjä haastattelu- ja kyselyaineistoja, erilaisia hallinnollisen datan tai asiakasdatan aineistoja, havainnointi- ja tapaustutkimusaineistoja sekä tekoälyn avulla tuotettuja aineistoja, kuten chattibotikeskusteluja tai tekoälyn muutoin tuottamia vastauksia.

Sosiaalityön tekoälysovellukset

Julkaisuissa käsiteltiin erilaisia tekoälyn sovelluksia ja menetelmiä (Liite 3). Näihin kuuluivat yleiset tekoälyratkaisut sekä täsmällisemmin mainitut teknologiat, kuten suuret kielimallit ja generatiivinen tekoäly, joita hyödynnetään tekstin ja sisällön tuottamisessa. Lisäksi tarkasteltiin koneoppimista, luonnollisen kielen käsittelyä ja *transformer*-arkkitehtuureja, jotka muodostavat monien nykyisten kielimallien perustan. Julkaisuissa esiintyivät myös päätöksenteon tukijärjestelmät, automaattinen päätöksenteko sekä ennustavat algoritmit, joita käytetään esimerkiksi riskiarvioinnissa. Muutamissa julkaisuissa käsiteltiin myös prosessien automatisointia ja aihehallinnusta, neuroverkkoja, hakutehostettua generointia (RAG) ja keskustelevia

tekoälysovelluksia, kuten chattibotteja. Huomattavaa on myös, että 13 julkaisussa tekoälyä käsiteltiin vain yleisellä tasolla, eikä täsmennetty millaista tekoälysovellusta tarkoitetaan.

Tekoälyn käyttökohteet ja seuraukset sosiaalityössä

Noin kolmannes julkaisuista (n=21, 36 %) tarkasteli tekoälyä sosiaalityön opetuksen näkökulmasta. Viidennes (n=12, 20 %) tutkimuksista tarkasteli tekoälyä laaja-alaisesti, keskittyen esimerkiksi sosiaalityön profession muutokseen, eettisiin kysymyksiin tai samanaikaisesti moniin sosiaalipalveluihin ja sosiaalityön konteksteihin. Yhdeksän (15 %) puolestaan sijoittui lastensuojelun kontekstiin. Lisäksi tutkimuksissa tarkasteltiin tekoälyä sosiaalityön käytännön, tutkimuksen ja hallinnon näkökulmista. Koska useissa tutkimuksissa käsiteltiin tekoälyn seurauksia joko hyötyjen, haittojen, mahdollisuuksien tai riskien kautta, koostimme nämä havainnot taulukkoon (Liite 4). Seuraavaksi avaamme näitä aineistosta paikantamiamme tekoälyn sovelluskohteita ja seurauksia tarkemmin kontekstikohtaisesti.

Tekoäly sosiaalityön opetuksessa

Tekoälyä on hyödynnetty sosiaalityön opetuksessa esimerkiksi tiedonhaun ja neuvonnan tukena [54,55], yksilöllisten oppimiskokemusten ja simulaatioiden luomiseen [56,57] sekä arvioinnin uudistamiseen [58]. Tekoälyn avulla uudistettujen oppimisjärjestelmien on todettu parhaimmillaan parantavan oppimistuloksia [59] ja chattibottien tarjoavan opiskelijoille monipuolista tukea [59–62]. Tekoälyn opetuskäyttöön on kuitenkin havaittu liittyvän monenlaisia riskejä, kuten opiskelijoiden kriittisen ajattelun heikkenemistä ja osaamiseen liittyvien käsitysten vääristymistä [63]. Väärinkäyttöksiä on ilmennyt esimerkiksi tekstipohjaisten tehtävien laatimisessa [64].

Tutkimuksissa korostuu, että tekoälyn vastuullinen käyttö koulutuksessa edellyttää pedagogista osaamista ja eettisten näkökulmien hallintaa [54,60,65–67]. Monista mahdollisuuksista huolimatta tekoäly ei korvaa ihmiskontaktia sosiaalityön opetuksessa [56,60,61]. Tutkijat peräänkuuluttavat sosiaalityön arvot säilyttävää tekniskriittistä pedagogiikkaa, jonka avulla valmistetaan opiskelijoita teknologian tuottamiin nopeisiin muutoksiin alalla [57,68]. Sosiaalityön opiskelijoille suositellaan opetettavaksi tekoälyn vastuullista ja kriittistä käyttöä väärinkäytön ja haittojen ehkäisemiseksi [64,69]. Tunnistettuja osaamisalueita ovat tekoälyn merkityksen, mahdollisuuksien, toiminnan, vastuullisen käytön ja vaikutusten ymmärtäminen [69,70].

Tekoäly sosiaalityön käytännössä

Sosiaalityön käytäntöä ja tekoälyä koskeva tutkimus on keskittynyt erityisesti lastensuojelun kontekstiin [53], jossa sitä on hyödynnetty sekä toiminnan tehostamiseksi että lasten hyvinvoinnin edistämiseksi [71]. Erityisesti päätöksenteon tuen sovellusten tutkimus korostuu [72] ja osa niistä on havaittu lupaaviksi [73,74]. Sovellusten hyödyt eivät kuitenkaan ole yksiselitteisiä, sillä tekoälyn käytössä on havaittu merkittäviä rajoitteita monimutkaisissa asiantuntijaharkintaa edellyttävissä tilanteissa [75]. Lisäksi sen käyttöön on todettu liittyvän eettisiä haasteita, kuten läpinäkyvyyden puutetta, tietosuojaongelmia ja virheiden riskiä [74,76,77]. Tutkimukset myös paljastavat jännitteen ammattilaisten odotusten ja tekoälyn kehittämisen välillä [71,78]. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden on havaittu kaipaavan konkreettista, tilannekohtaista tietoa päätöksenteon tueksi abstraktien ja leimaavien riskiennusteiden sijaan, jotka voivat heikentää asiakassuhdetta ja vahvistaa ennakkoluuloja [78]. Mikäli tekoäly ei vastaa ammattilisiin tarpeisiin, sen arvon on nähty jäävän vähäiseksi [71].

Lastensuojelun ulkopuolisesta tutkimuksesta ilmenee, että päätöksenteon tuen lisäksi tekoälyllä on potentiaalia vähentää työntekijöiden hallinnollista kuormaa, tukea asiakasprosessien hallintaa sekä toimia ryhmätyöskentelyn ja ajattelun apurina [52,53,79,80]. Sosiaalityön asiakkaille tekoäly voi tarjota yksilöllisiä ja saavutettavia palveluita [81,82]. Haasteina kuitenkin tunnustetaan ammattilaisten tekoälyn käyttöön liittyvät osaamisvajeet, eettisten ohjeiden puutteet, datan laatuun ja tietosuojaan liittyvät huolet sekä infrastruktuuriin kohdistuvat vaatimukset [53,83,84]. Sosiaalityön asiakkaiden näkökulmasta riskeiksi on tunnistettu tekoälyn vinoumat, virheellinen toiminta, asiakassuhteen laadun heikkeneminen, syrjintä ja dehumanisaatio [79,81,85]. Teknologiaa saatetaan pitää neutraalina, vaikka sen taustalla oleva data voi sisältää virheitä ja vinoumia, jotka muovaavat järjestelmän tuotoksia [86–89].

Tutkimuksista tulee esiin monin eri tavoin, miten tekoäly väistämättä muuttaa sosiaalityötä [89]. Useat tutkimukset korostavat, ettei tekoäly voi korvata sosiaalityön ammattilaisia, vaan toimii parhaiten työtä tukevana ja vahvistavana teknologiana [71,72,75,78–80,85,90]. Tutkijat korostavat, että sosiaalityön ammattilaisten tekoälyn käytön hyväksyntä edellyttää ihmiskeskeistä tekoälyn kehittämistä, selkeitä eettisiä ohjeistuksia sekä riittävää koulutusta [80,91]. Lisäksi suositellaan pilottitutkimusten määrän kasvattamista, sidosryhmien osallistamista ja jatkuvaa vaikutusten arviointia, jotta tekoälyn käyttöönotto olisi linjassa sosiaalityön arvojen ja ihmisoikeuksien kanssa [80,83,86,89].

Tekoäly sosiaalityön hallinnossa

Vaikka uuden teknologian käyttöönottoon hallinnollisissa tehtävissä liittyy laajasti raportoituja epäonnistumisia [92], aineistossa kuvataan useita mahdollisuuksia sosiaalityön palvelujen optimointiin, resurssien kohdentamiseen ja hallinnollisten

prosessien tehostamiseen tekoälyn avulla. Instituutioiden itse hallinnoimissa paikallisissa infrastruktuureissa toimivien suurten kielimallien avulla dataa on kyetty prosessoimaan onnistuneesti ja lisätty näin mahdollisuuksia myös luottamuksellisen datan tehokkaaseen ja turvalliseen käsittelyyn [87]. Lisäksi RAG-tekniikan avulla saavutetut hyvät kokemukset opiskelijoiden neuvonnassa osoittavat sen potentiaalin myös sosiaalityön asiakaspalvelun konteksteissa [55].

Tekoälyn käyttöönotto hallinnollisissa tehtävissä ei kuitenkaan näyttäytyä neutraalina prosessina, vaan siihen liittyy valtasuhteita ja hallinnollisia strategioita, jotka muuttavat sosiaalipalvelujen toteutusta [92]. Automaatio muovaa työn rakenteita ja työtä monin tavoin, mikä edellyttää kriittistä keskustelua työn uudelleenorganisoinnista ja sen yhteiskunnallisista seurauksista [93]. Tekoälyn käyttöön sosiaalityössä liittyy lukuisia eettisiä kysymyksiä. Alan tutkijat korostavat huolta siitä, että etiikasta puhumista käytetään lähinnä tekoälyn käytön oikeuttajana, jolla häivytetään varsinaiset ongelmat [92].

Tekoäly sosiaalityön tutkimuksessa

Tekoälyä on käytetty sosiaalityön tutkimuksessa ja kehittämisessä kirjoittamisen ja ideoinnin tukena, kirjallisuuskatsausten toteuttamiseen, laadullisen ja määrällisen aineiston analyysiin kuten myös koodaukseen, datan käsittelyyn sekä visualisointiin [73,87,94–98]. Tekoälyn on havaittu tehostavan tutkimusta vähentämällä manuaalista työtä arvioiden mukaan jopa 60–80 prosenttia [94]. Tehtävästä sekä käytetystä tekoälyn mallista riippuen tekoälyn tekemän työn tarkkuudessa on havaittu vaihtelua, mutta parhaat tulokset ovat yltäneet lähes ihmisten tasolle [87]. Haasteina on tuotu esiin tekoälymallien vinoumat ja virheet, tietosuojan, läpinäkyvyyden, toistettavuuden, selitettävyyden sekä tutkimuksen laadun ja luotettavuuden kysymykset

[73,95,96,98]. Tekoäly voi esimerkiksi nopeuttaa aineiston analyysia ja tunnistaa suuren osan samoista teemoista kuin manuaalinen analyysi, mutta saattaa tuottaa myös virheellisiä tulkintoja ja sivuuttaa keskeisiä teemoja [96]. Ongelmien ratkaisemiseksi on ehdotettu yhteistyötä sosiaalityön ja tietojenkäsittelytieteen asiantuntijoiden välillä sekä kokemusasiantuntijoiden osallistamista [99,100]. Lisäksi on tunnistettu tarve korkealaatuiselle datalle, riittävän suurille otoskoille ja eettisille standardeille, jotka ohjaavat tekoälyn vastuullista käyttöä tutkimuksessa [53,71,83,95,98].

Pohdinta

Sosiaalityön tekoälyn tutkimusta jäsentävän nopean katsauksemme tulokset osoittavat, että tutkimus on kansainvälistä, mutta painottuu vahvasti Pohjois-Amerikkaan. Julkaisujen määrä on kasvanut nopeasti vuodesta 2020 alkaen. Tämä vastaa kansainvälisiä trendejä tekoälyn tutkimuksen kasvuun liittyen [101]. Suomalaisia tutkimuksia löytyi vain yksi [78], mikä kuvastaa ajankohtaista tarvetta kotimaiselle tutkimukselle.

Tekoälyä on jo kokeiltu sosiaalityössä monin eri tavoin opetuksessa, käytännön työssä, hallinnossa ja tutkimuksessa. Käytössä on keskenään hyvin erilaisia, eri tarkoituksiin kehitettyjä tekoälysovelluksia, minkä vuoksi ei ole aina mielekäästä puhua tekoälystä yleisesti, vaan eritellä, mitä sovellusta kulloinkin tarkastellaan. Tutkimus painottuu erityisesti sosiaalityön opetuksen kontekstiin. Tutkimuksissa on hyödynnetty monipuolisesti erilaisia aineistoja sekä tehty innovatiivisia kokeiluja tekoälyn mahdollisuuksien kartoittamiseksi sosiaalityössä, mutta kuhunkin käyttökohteeseen keskittyvä tutkimus jää määrältään vähäiseksi. Tutkimuksissa on tunnistettu tekoälyn käyttöön liittyviä käytännöllisiä ja eettisiä ongelmia. Ratkaisemattomat haasteet ovat johtaneet kehittämishankkeiden

epäonnistumiseen [29]. Tekoälymalleja konkreettisesti ja eritellen käsittelevien tutkimusten puute vaikeuttaa tiedon soveltamista käytännössä tai tutkimuksessa [102].

Katsauksen tutkimuksissa kuvattiin tekoälyn hyötyjä, haittoja, mahdollisuuksia ja riskejä sosiaalityön konteksteissa. Tekoälyn hyötyä perusteltiin yleensä tehokkuuden näkökulmasta ja korostettiin sen potentiaalia parantaa työn hallintaa, ennustettavuutta ja optimoida resurssien kohdentamista [19,26]. Esitetyt perustelut eivät poikenneet pitkään jatkuneista keskusteluista ja strategisista tavoitteista, joissa teknologian hyödyntämistä on perusteltu sosiaali- ja terveydenhuollon tehokkuuden lisäämisellä [14,103]. Toistaiseksi tutkimuksellinen näyttö teknologioiden tehokkuudesta on kuitenkin rajallista [25]. Nykyisestä tutkimuksesta puuttuu kustannustehokkuuden ja vaikuttavuuden kattava analyysi [3]. Esimerkiksi käyttökustannusten ja työllisyys- sekä ympäristövaikutuksiin realistinen arviointi on ollut haastavaa [104].

Kiinnostusta tekoälyn soveltamiseen on ollut erityisesti lastensuojelussa, missä tekoälyn potentiaali liittyy tiedon jäsentämiseen ja päätöksenteon tukeen [72,74,76,78]. Vastaavia toiveita tekoälyn hyödyntämiseen on todettu myös muilla aloilla, esimerkiksi kuntoutuspalveluissa [10]. Käytännössä kohdatut eettiset, tekniset ja kontekstuaaliset rajoitteet korostavat tarvetta laajemmille tutkimuksille, räätälöidyille malleille ja selkeille ohjeille. Tekoälyn vastuullinen käyttöönotto ja kehittäminen sosiaalityössä edellyttävät vahvaa tietopohjaa sen eettisestä hyödyntämisestä, jotta voidaan turvata ihmisoikeudet ja varmistaa tekoälyn rooli sosiaalityön kokonaisvaltaisen lähestymistavan tukena [6,30].

Tekoälyn yleistymisen on lisännyt kiinnostusta hyödyntää sitä eri tavoin myös tutkimuksessa [6]. Tähän liittyen Suomessakin on kehitetty

erillislainsäädäntöä, joka mahdollistaa datan toisioikäytön tutkimuksessa [15]. Tekoälypohjaisten ratkaisujen käyttö tutkimuksessa tuo mukanaan teknisiä ja eettisiä haasteita, sillä ne perustuvat usein korrelaatioihin eivätkä syy-seuraussuhteisiin ja lisäksi niiden toimintalogiikasta voi olla vaikeaa saada selkoa [22,28]. Tutkijoilta tekoälyn vastuullinen ja tarkoituksenmukainen hyödyntäminen edellyttää perehtyneisyyttä tekoälyn tekniikoiden ymmärtämiseen sekä lisää tarvetta monitieteiselle yhteistyölle eri alojen asiantuntijoiden kanssa. Näin ollen tekoälyn käytön lisääntyminen voi luoda täydennyskoulutustarpeita sekä sosiaalityön ammattilaisille, johtajille, opettajille että tutkijoille [10,105].

Tekoälyn lupaamat hyödyt, kuten taloudelliset säästöt, työkuorman keventyminen, palvelujen saatavuuden paraneminen ja tiedon systemaattisempi hyödyntäminen, tekevät siitä houkuttelevan ratkaisun sosiaalityön niukoista resursseista kamppaileville organisaatioille [26]. Samalla tekoälyyn liitetty riskit ovat erityisen vakavia alalla, jossa päätökset kohdistuvat haavoittuvassa asemassa oleviin ja virheet voivat johtaa merkittävään haittaan. Tekoälyn hyödyntäminen voi vahvistaa datassa jo olevia vinoumia, heikentää läpinäkyvyyttä sekä kaventaa ammatillista harkintaa, mikä lisää syrjinnän ja eriarvoisuuden kasvun riskiä. Tietosuojan ja luotamuksellisuuteen liittyvät haasteet korostuvat erityisesti sosiaalityössä, jossa käsitellään arkaluonteista ja suojattua tietoa.

Sosiaalityön kompleksiset ja kontekstisidonnaiset tilanteet eivät helposti taivu yksinkertaistaviin algoritmeihin, jolloin tekoälyn käyttö edellyttää perusteellista eettistä arviointia ja seurausten kartoittamista. Tekoälyn vastuullisen käyttöönoton tueksi tarvitaan näin ollen huolellista valmistelua, datan ja mallien kriittistä tarkastelua sekä selkeää ammatillista ja oikeudellista ohjeistusta haittojen minimoimiseksi ja mahdollisuuksien realisoitumiseksi.

Lisäksi sosiaalityön ammattilaisten kriittisen tekoälylukutaidon kehittäminen on avainasemassa vastuullisen tekoälyn käytön soveltamisessa sosiaalityössä [91]. Tekoälyteknologiaa suositellaankin hyödynnettäväksi sosiaalityötä täydentävänä eikä sitä korvaavana välineenä [71,72,75,78–80,85,90,106]. Vastuullisesti hyödynnettynä tekoäly voi tuottaa merkittävää lisäarvoa sosiaalityön tietoperustaiselle toteutukselle ja palveluiden saatavuudelle. Tämä vaatii yhteistyötä sosiaalityön, tekoälyn, tietoturvan ja oikeudellisten asiantuntijoiden kanssa.

Sosiaalityön ja tekoälyn tutkimuksen nykytilaa jäsentävän katsauksemme vahvuutena on sen tuottama kokonaiskuva tekoälyn seurauksista sosiaalityössä, sekä aiemman tutkimuksen systemaattinen tiivistäminen. Rajoitteena on, että syyskuussa 2025 tehdyt haut jättävät nopeasti etenevän tekoälytutkimuksen uusimmat julkaisut katsauksen ulkopuolelle. Lisäksi käytettyjen tietokantojen ja hakusanojen rajauksen vuoksi osa aihepiirin tutkimuksista on voinut jäädä paikantamatta. Tulevaisuudessa tutkimustietoa koostavien katsausten kannattaa keskittyä johonkin tiettyyn tekoälyn sovellukseen tai

aihepiiriin syvällisemmän analyysin mahdollistamiseksi ja eri käyttökohteisiin liittyvien vaikutusten arvioimiseksi.

Katsauksesta ilmenee, miten opetusta, tutkimusta ja hallintoa koskevat havainnot ovat pitkälti samankaltaisia kuin muilla aloilla. Siksi sosiaalityön tekoälytutkimusta tarvitaan erityisesti käytännöstä, jossa alan omaleimaiset vaikutukset ja kysymykset tulevat selkeimmin esiin. Sosiaalityön tekoälytutkimus on vasta hahmottumassa ja nykyiset tutkimukset kuvaavat vain rajallisesti niitä mahdollisia käyttökohteita, joita nopeasti kehittyvä teknologia voi tulevaisuudessa tuottaa. Tutkimuskentän jatkuva liike korostaa tarvetta pitkäjänteiselle, empiiriselle ja kontekstisidonnaiselle tutkimukselle.

Tutkimusrahoitus

Tutkimuksen on rahoittanut Sosiaali- ja terveysministeriö (yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoitus VN/9559/2025).

Sidonnaisuudet

Ei sidonnaisuuksia.

Lähteet

[1] Russell SJ, Norvig P. Artificial intelligence: a modern approach. 4. painos, global edition. Boston: Pearson; 2022.

[2] Jung C, Srinivasa Desikan B. Scenarios for how generative AI could affect work in the future. Transformed by AI: How generative artificial intelligence could affect work in the UK – and how to manage it. Institute for Public Policy Research (IPPR); 2024. s. 22–33. <http://www.jstor.org/stable/resrep58388.7>

[3] Kumar G, Sharma D, Bhardwaj B. The future of work and education in AI-driven innovative systems: A systematic literature review and lexicometric analysis. *Int J Manag Educ.* joulukuu 2025;23(3):101221. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2025.101221>

[4] Leslie K, Myles S, Alraja AA, Chiu P, Schiller CJ, Nelson S, Adams TL. Professional regulation in the digital era: A qualitative case study of three professions in Ontario, Canada. *PLoS One.* 10. toukokuuta 2024;19(5):e0303192. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0303192>

[5] Singer JB, Báez JC, Rios JA. AI Creates the Message: Integrating AI Language Learning Models into Social Work Education and Practice. *J Soc Work* <https://doi.org/10.1080/10437797.2023.2189878>

[6] Victor BG, Herrenkohl TI. Introducing a New JSSWR Specialty Series on Artificial Intelligence and Social Work. *J Soc Soc Work Res.* 2025;16(1):5–8. <https://doi.org/10.1086/735286>

[7] Patton DU, Landau AY, Mathiyazhagan S. ChatGPT for Social Work Science: Ethical Challenges and Opportunities. *J Soc Soc Work Res.* 2023;14(3):553–62. <https://doi.org/10.1086/726042>

[8] Røed RK, Baugerud GA, Hassan SZ, Sabet SS, Salehi P, Powell MB, Riegler MA, Halvorsen P, Johnson MS. Enhancing questioning skills through child avatar chatbot training with feedback. *Front*

Psychol. 13. heinäkuuta 2023;14:1198235. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1198235>

[9] Trahan MH, Smith KS, Talbot TB. Past, Present, and Future: Editorial on Virtual Reality Applications to Human Services. *J Technol Hum Serv.* 2. tammi-kuuta 2019;37(1):1–12. <https://doi.org/10.1080/15228835.2019.1587334>

[10] Äijö M, Kansanen M, Karikumpu V, Vehko T, Kinnunen UM, Jylhä V. Kuntoutuksen ammattilaisten näkemyksiä tekoälyn hyödyntämisestä työssä. *FinJeHeW.* 22. joulukuuta 2025;17(4):487–500. <https://doi.org/10.23996/fjhw.162566>

[11] Flaherty HB, Krishnan P. Refusing to Fall Behind: The Ethical Obligation to Embrace AI in Mental Health Social Work. *J Evid-Based Soc Work.* 2. tammikuuta 2026;23(1):215–29. <https://doi.org/10.1080/26408066.2025.2553018>

[12] Savage S, Curran T. Disability Rights and Robotics: Co-producing Futures. *Int J Disabil Soc Justice.* 2023;3(2):26–48. <https://doi.org/10.13169/intljofdissocjus.3.2.0026>

[13] Tan CK, Lou VWQ, Cheng CYM, He PC, Khoo VEJ. Improving the Social Well-Being of Single Older Adults Using the LOVOT Social Robot: Qualitative Phenomenological Study. *JMIR Hum Factors.* 1. tammikuuta 2024;11. <https://doi.org/10.2196/56669>

[14] Sosiaali- ja terveysministeriö. Digitaalisuus sosiaali- ja terveydenhuollon kivijalaksi: Sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaation ja tiedonhallinnan strategia 2023–2035. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2023: 32. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö; 1. marraskuuta 2023. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9889-6>

[15] Choroszewicz M, Mäihäniemi B. Developing a Digital Welfare State: Data Protection and the Use of Automated Decision-Making in the Public Sector across Six EU Countries. *Glob Perspect.* 21.

kesäkuuta 2020;1(1):12910.
<https://doi.org/10.1525/gp.2020.12910>

[16] DigiFinland. Sote-sektorin tekoälyn kokeilu-projekteilla tehostetaan ammattilaisten työtä sekä parannetaan asiakaspalvelua ja hoidon laatua [Internet]. DigiFinland: Ajankohtaista, 4.2.2025 [viitattu 7. maaliskuuta 2025]. Saatavissa: <https://digi-finland.fi/sote-sektorin-tekoalyn-kokeiluprojekteilla-tehostetaan-ammattilaisten-tyota-seka-parannetaan-asiakaspalvelua-ja-hoidon-laatu/>

[17] Bergdahl J, Latikka R, Celuch M, Savolainen I, Soares Mantere E, Savela N, Oksanen A. Self-determination and attitudes toward artificial intelligence: Cross-national and longitudinal perspectives. *Telemat Inform.* elokuu 2023;82:102013. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2023.102013>

[18] Broda MD, Bogenschutz M, Dinora P, Prohn SM, Lineberry S, Ross E. Using Machine Learning to Predict Patterns of Employment and Day Program Participation. *Am J Intellect Dev Disabil.* 1. marraskuuta 2021;126(6):477–91. <https://doi.org/10.1352/1944-7558-126.6.477>

[19] Nuwasiima M, Ahonon MP, Kadiri C. The Role of Artificial Intelligence (AI) and machine learning in social work practice. *World J Adv Res Rev.* 30. lokakuuta 2024;24(1):080–97. <https://doi.org/10.30574/wjarr.2024.24.1.2998>

[20] Seniutis M, Gružasuskas V, Lileikiene A, Navickas V. Conceptual framework for ethical artificial intelligence development in social services sector. *Hum Technol.* 27. toukokuuta 2024;20(1):6–24. <https://doi.org/10.14254/1795-6889.2024.20-1.1>

[21] Shahi N, Shahi AK, Phillips R, Shirek G, Lindberg DM, Moulton SL. Using deep learning and natural language processing models to detect child physical abuse. *J Pediatr Surg.* 1. joulukuuta 2021;56(12):2326–32. <https://doi.org/10.1016/j.jpedsurg.2021.03.007>

[22] Lebovitz S, Lifshitz-Assaf H, Levina N. To Engage or Not to Engage with AI for Critical Judgments: How Professionals Deal with Opacity When Using AI for Medical Diagnosis. *Organ Sci.* 10. tammikuuta 2022;33(1):126–48. <https://doi.org/10.1287/orsc.2021.1549>

[23] Kim E, Liu VX, Singh K. AI Scribes Are Not Productivity Tools (Yet). *NEJM AI.* 26. marraskuuta 2025;2(12). <https://doi.org/10.1056/Ale2501051>

[24] Gillingham P. Can Predictive Algorithms Assist Decision-Making in Social Work with Children and Families? *Child Abuse Rev.* 1. maaliskuuta 2019;28(2):114–26. <https://doi.org/10.1002/car.2547>

[25] Alasoini T, Alastalo M, Buchert U, van Gerven M, Heikkinen A, Heponiemi T, Kainiemi E, Karvonen A, Kouvonen A, Lammi M, Leikas J, Silvennoinen P, Snell K, Spišák S, Viteli J, toim. Strateginen tutkimus. Digitalisaatio, työn murros ja sosiaaliturva - tietokooste. Sosiaaliturvakomitean ja strategisen tutkimuksen tietokumppanuus. Helsinki: Suomen Akatemia; 2024. 81s. https://www.aka.fi/globalassets/3-stn/1-strateginen-tutkimus/tiedon-kayttajalle/tietoaineistot/digitalisaatio_tyon_murros_ja_sosiaaliturva_tietokooste.pdf

[26] Bruff O, Groves L. Scribe and prejudice? Exploring the use of AI transcription tools in social care. Social and Economic Policy, report. London, England: Ada Lovelace Institute; February 2026. s. 89. <https://www.adalovelaceinstitute.org/wp-content/uploads/pdfs/33783/scribe-and-prejudice.pdf>

[27] Choroszewicz M, Rannisto A. AI innovation at the boundaries: Justifying a generative AI decision support tool. *Big Data Soc.* maaliskuu 2026;13(1):20539517261424159. <https://doi.org/10.1177/20539517261424159>

[28] Mittelstadt BD, Allo P, Taddeo M, Wachter S, Floridi L. The ethics of algorithms: Mapping the debate. *Big Data Soc.* joulukuu

2016;3(2):2053951716679679.

<https://doi.org/10.1177/2053951716679679>

[29] Ratner HF, Schrøder I. Ethical Plateaus in Danish Child Protection Services: The Rise and Demise of Algorithmic Models. *Sci Technol Stud.* 28. elokuuta 2023;37(3):44-61. <https://doi.org/10.23987/sts.126011>

[30] Ratner HF, Elmholdt K. Algorithmic constructions of risk: Anticipating uncertain futures in child protection services. *Big Data Soc.* 10. heinäkuuta 2023;10(2):20539517231186120. <https://doi.org/10.1177/20539517231186120>

[31] Mathiyazhagan S, Patton DU. Towards just and equitable Web3: social work recommendations for inclusive practice of AI policies. *AI Soc.* maaliskuu 2025;40(3):1549–51. <https://doi.org/10.1007/s00146-024-01994-0>

[32] Apgar D. Forum: Incorporating the Use of Generative Artificial Intelligence and Large Language Models into Publication Standards: A Call for Editorial Policy Based on Social Work Values. *Int J Soc Work Values Ethics.* 30. lokakuuta 2023;20(2):200–5. <https://doi.org/10.55521/10-020-210>

[33] Liyanage CR, Mago V, Schiff R, Ranta K, Park A, Lovato-Day K, Agnor E, Gokani R. Understanding Why Many People Experiencing Homelessness Reported Migrating to a Small Canadian City: Machine Learning Approach with Augmented Data. *JMIR Form Res.* 2. toukokuuta 2023;7:e43511. <https://doi.org/10.2196/43511>

[34] Barassi V. Toward a Theory of AI Errors: Making Sense of Hallucinations, Catastrophic Failures, and the Fallacy of Generative AI. *Harv Data Sci Rev.* 25. marraskuuta 2024;(Special Issue 5). <https://doi.org/10.1162/99608f92.ad8ebbd4>

[35] Reamer FG, Barsky AE, Comer MJ, Groshong LW, Hobdy DM, Hymans DJ, Monahan MJ, Regan JAR. NASW, ASWB, CSWE, & CSWA Standards for Technology in Social Work Practice. Washington,

DC: National Association of Social Workers; 2017. <https://www.socialworkers.org/LinkClick.aspx?fileticket=bq9JrB-oVm4%3d&portalid=0>

[36] Currie M, Knox J, McGregor C, toimittajat. Seven Stories from Algorithmwatch. Teoksessa: Currie M, Knox J, McGregor C. Data Justice and the Right to the City. Edinburgh University Press; 2022. s. 87–116. <https://doi.org/10.1515/9781474492973-011>

[37] Jeon J, Kim L, Park J. The ethics of generative AI in social science research: A qualitative approach for institutionally grounded AI research ethics. *Technol Soc.* 1. kesäkuuta 2025;81:102836. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2025.102836>

[38] Omorogiuwa TBE, Mugumbate R, Harms-Smith L, Naami A, Diraditsile K. Ethical and transparent use of generative Artificial Intelligence (AI): Ethics letter three (3) from the African Independent Ethics Committee (AIEC). *Afr J Soc Work.* 2025;15(1):100–3. <https://doi.org/10.4314/ajsw.v15i1.11>

[39] van Schie G, Candidatu L, Huyskes D. Motherhood in the Datafied Welfare State: Investigating the Gendered and Racialized Enactment of Citizenship in Dutch Algorithmic Governance. Teoksessa: van Dijck J, van Es K, Helmond A, van der Vlist F, toimittajat. *Governing the Digital Society.* Amsterdam University Press; 2025. s. 209–26. <http://www.jstor.org/stable/jj.28874939.18>. <https://doi.org/10.2307/jj.28874939.18>

[40] Eubanks V. Automating inequality: how high-tech tools profile, police, and punish the poor. New York, NY: Saint Martin's Press; 2018. 260 s.

[41] Brown P, Van Voorst R. The influence of artificial intelligence within health-related risk work: a critical framework and lines of empirical inquiry. *Health Risk Soc.* 16. marraskuuta 2024;26(7–8):301–16. <https://doi.org/10.1080/13698575.2024.2412374>

- [42] Spencer DA. Technology and work: Past lessons and future directions. *Technol Soc.* 1. elokuuta 2023;74:102294. <https://doi.org/10.1016/j.tech-soc.2023.102294>
- [43] Chapman K. Characteristics of systematic reviews in the social sciences. *J Acad Librariansh.* syyskuu 2021;47(5):102396. <https://doi.org/10.1016/j.acalib.2021.102396>
- [44] Jylhä V, Ristolainen H, Kekoni T, Kinnunen UM. Järjestelmälliset katsaukset tutkimustiedon tiivistämisen menetelmänä: menetelmä ja sovelluskohdeet sosiaali- ja terveydenhuollossa. *Sos Aikakaushlehti.* 9. syyskuuta 2024;61(3). <https://doi.org/10.23990/sa.141780>
- [45] Tricco AC, Khalil H, Holly C, Feyissa G, Godfrey C, Evans C, Sawchuck D, Sudhakar M, Asahngwa C, Stannard D, Abdulahi M, Bonnano L, Aromataris E, McInerney P, Wilson R, Pang D, Wang Z, Cardoso AF, Peters MDJ, Marnie C, Barker T, Pollock D, McArthur A, Munn Z. Rapid reviews and the methodological rigor of evidence synthesis: a JBI position statement. *JBIEvid Synth.* 1. huhtikuuta 2022;20(4):944–9. <https://doi.org/10.11124/JBIES-21-00371>
- [46] Garritty C, Gartlehner G, Nussbaumer-Streit B, King VJ, Hamel C, Kamel C, Affengruber L, Stevens A. Cochrane Rapid Reviews Methods Group offers evidence-informed guidance to conduct rapid reviews. *J Clin Epidemiol.* helmikuu 2021;130:13–22. <https://doi.org/10.1016/j.jclinepi.2020.10.007>
- [47] Arksey H, O'Malley L. Scoping studies: towards a methodological framework. *Int J Soc Res Methodol.* 2005;8(1):19–32. <https://doi.org/10.1080/1364557032000119616>
- [48] Peters MDJ, Marnie C, Tricco AC, Pollock D, Munn Z, Alexander L, McInerney P, Godfrey CM, Khalil H. Updated methodological guidance for the conduct of scoping reviews. *JBIEvid Implement.* maaliskuu 2021;19(1):3–10. <https://doi.org/10.1097/XEB.0000000000000277>
- [49] Aromataris E, Lockwood C, Porritt K, Pilla B, Jordan Z, toimittajat. *JBIManual for Evidence Synthesis.* JBI; 2024 [viitattu 13. elokuuta 2025]. Saatavissa: <https://jbi-global-wiki.refined.site/space/MANUAL>. <https://doi.org/10.46658/JBIMES-24-01>
- [50] Pollock D, Peters MDJ, Khalil H, McInerney P, Alexander L, Tricco AC, Evans C, de Moraes ÉB, Godfrey CM, Pieper D, Saran A, Stern C, Munn Z. Recommendations for the extraction, analysis, and presentation of results in scoping reviews. *JBIEvid Synth.* maaliskuu 2023;21(3):520–32. <https://doi.org/10.11124/JBIES-22-00123>
- [51] Tuomi J, Sarajärvi A. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi.* Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi; 2018. 204 s.
- [52] Li L, Wang M, Jian M. Artificial Intelligence-Assisted Case Management in Social Work Services: A Systematic Review. *Res Soc Work Pract.* 2025;36(3):268-278. <https://doi.org/10.1177/10497315251329531>
- [53] Garkisch M, Goldkind L. Considering a Unified Model of Artificial Intelligence Enhanced Social Work: A Systematic Review. *J Hum Rights Soc Work.* 2025;10(1):23–42. <https://doi.org/10.1007/s41134-024-00326-y>
- [54] Neeraj MS, Nirmala BP. The role of digital libraries and emerging technologies in enhancing social work education: a comprehensive analysis. *Soc Work Educ.* 2025;44(8):1869–84. <https://doi.org/10.1080/02615479.2024.2445740>
- [55] Perron BE, Hiltz BS, Khang EM, Savas SA. AI-Enhanced Social Work: Developing and Evaluating Retrieval-Augmented Generation (RAG) Support Systems. *J Soc Work Educ.* 2025;61(1):3–13. <https://doi.org/10.1080/10437797.2024.2411172>
- [56] Asakura K, Occhiuto K, Todd S, Leithead C, Clapperton R. A Call to Action on Artificial Intelligence and Social Work Education: Lessons Learned from A

- Simulation Project Using Natural Language Processing. *J Teach Soc Work*. 2020;40(5):501–18. <https://doi.org/10.1080/08841233.2020.1813234>
- [57] Hodgson D, Goldingay S, Boddy J, Nipperess S, Watts L. Problematizing Artificial Intelligence in Social Work Education: Challenges, Issues and Possibilities. *Br J Soc Work*. 2022;52(4):1878–95. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcab168>
- [58] Victor BG, Kubiak S, Angell B, Perron BE. Time to Move Beyond the ASWB Licensing Exams: Can Generative Artificial Intelligence Offer a Way Forward for Social Work? *Res Soc Work Pract*. 2023;33(5):511–7. <https://doi.org/10.1177/10497315231166125>
- [59] Yousif N, Youssef E, Gad S. E-Kalaiva AI Technology in the Education of Social Work Students: Meeting the Sustainable Development Goals. *Eur J Educ*. 2025;60(1):e12889. <https://doi.org/10.1111/ejed.12889>
- [60] McGovern M. Using the generative Artificial Intelligence (AI) chatbots of Perplexity and ChatGPT as a teaching and learning tool for practice teachers and students within social work placement. *J Pract Teach Learn*. 2024;22(1-2):38-56. <https://doi.org/10.1921/jpts.v21i3.2223>
- [61] Segal M. Social workers' evaluation of ChatGPT for solving ethical dilemmas within the limits of confidentiality. *J Soc Work Pract*. 2026;40(1):5–18. <https://doi.org/10.1080/02650533.2025.2480092>
- [62] Tamayo PA, Herrero A, Martín J, Navarro C, Tránchez JM. Design of a chatbot as a distance learning assistant. *Open Prax*. 2020;12(1):145–53. <https://doi.org/10.5944/openpraxis.12.1.1063>
- [63] Shklarski L, Ray K. Navigating the Dilemma: Use of ChatGPT in Social Work Education. *J Teach Soc Work*. 2024;44(5):476–94. <https://doi.org/10.1080/08841233.2024.2408299>
- [64] Reimer EC. Examining the Role of Generative AI in Enhancing Social Work Education: An Analysis of Curriculum and Assessment Design. *Soc Sci*. 2024;13(12):648. <https://doi.org/10.3390/socsci13120648>
- [65] Báez JC, Bjugstad A, Park TK, Jones JL, Bidwell LN, Sage M, Hitchcock LI. Social Work Educators Innovating With Generative AI: An Exploratory Study. *J Soc Work Educ*. 2025;61(1):14–29. <https://doi.org/10.1080/10437797.2024.2411170>
- [66] Kapur I, Kennedy R, Hickman C. Artificial Intelligence Algorithms, Bias, and Innovation: Implications for Social Work. *J Evid-Based Soc Work U S*. 2025;22(4):548–70. <https://doi.org/10.1080/26408066.2025.2470903>
- [67] Kapur I, Sharkey CN, Ren C. Student Perspectives on Artificial Intelligence: Challenges, Opportunities, and Societal Implications. *J Evid-Based Soc Work U S*. 2026;23(1):150-176. <https://doi.org/10.1080/26408066.2025.2517073>
- [68] James P, Lal J, Liao A, Magee L, Soldatic K. Algorithmic decision-making in social work practice and pedagogy: confronting the competency/critique dilemma. *Soc Work Educ*. 2024;43(6):1552–69. <https://doi.org/10.1080/02615479.2023.2195425>
- [69] Rodriguez MY, Goldkind L, Victor BG, Hiltz B, Perron BE. Introducing Generative Artificial Intelligence into the MSW Curriculum: A Proposal for the 2029 Educational Policy and Accreditation Standards. *J Soc Work Educ*. 2024;60(2):174–82. <https://doi.org/10.1080/10437797.2024.2340931>
- [70] Ahn E, Choi M, Fowler P, Song IH. Artificial Intelligence (AI) Literacy for Social Work: Implications for Core Competencies. *J Soc Soc Work Res*. 2025;16(1):9–26. <https://doi.org/10.1086/735187>
- [71] Jørgensen AM, Nissen MA. Making sense of decision support systems: Rationales, translations and potentials for critical reflections on the reality of child protection. *Big Data Soc*. 2022;9(2):20539517221125163. <https://doi.org/10.1177/20539517221125163>

- [72] Meilvang ML, Dahler AM. Decision support and algorithmic support: the construction of algorithms and professional discretion in social work: Beslutningsstøtte og algoritmisk støtte: Konstruktionen af algoritmer og det professionelle skøn i socialt arbejde. *Eur J Soc Work*. 2024;27(1):30–42. <https://doi.org/10.1080/13691457.2022.2063806>
- [73] Stoll D, Wehrli S, Lätsch D. Case reports unlocked: Harnessing large language models to advance research on child maltreatment. *Child Abuse Negl*. helmikuu 2025;160:107202. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2024.107202>
- [74] Wilkins D, Bennett V. Making Accurate Judgments in Child Welfare: Comparing ChatGPT With Qualified Social Workers. *Child Fam Soc Work*. 2025;31(2):73-712. <https://doi.org/10.1111/cfs.13304>
- [75] Karataş Z. Can a Large Language Model Judge a Child’s Statement?: A Comparative Analysis of ChatGPT and Human Experts in Credibility Assessment. *J Evid-Based Soc Work U S*. 2026 Jan-Feb;23(1):78-93. <https://doi.org/10.1080/26408066.2025.2547211>
- [76] Gökçearslan E, Tiktaş Çelik S, Akdeniz ET, Öztürk E. The Touch of Artificial Intelligence in Social Work: Analysis of Social Investigation Reports in Child Welfare with ChatGPT. *J Evid-Based Soc Work U S*. 2025;22(4):607–25. <https://doi.org/10.1080/26408066.2025.2480396>
- [77] Stoll D, Jud A, Wehrli S, Lätsch D, Steinmann S, Wallimann MS, Quehenberger J. Case reports unlocked: Leveraging retrieval-augmented generation with large language models to advance research on psychological child maltreatment. *Child Abuse Negl*. marraskuu 2025;169:107653. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2025.107653>
- [78] Lehtiniemi T. Contextual social valences for artificial intelligence: anticipation that matters in social work. *Inf Commun Soc*. 2024;27(6):1110–25. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2023.2234987>
- [79] Báez JC, Ahn E, Tamietti A, Victor BG, Goldkind L. Clinical Social Workers’ Perceptions of Large Language Models in Practice: Resistance to Automation and Prospects for Integration. *J Evid-Based Soc Work U S*. 2026(1):42-63. <https://doi.org/10.1080/26408066.2025.2542450>
- [80] Wong JMS. Artificial intelligence-supported group facilitation: emerging potentials, cautious approaches, and ethical considerations in social work practice. *Soc Work Groups*. 2026;46(1): 77-90. <https://doi.org/10.1080/01609513.2025.2540474>
- [81] Boetto H. Artificial Intelligence in Social Work: An EPIC Model for Practice. *Aust Soc Work*. 2025 [online ahead of print]. <https://doi.org/10.1080/0312407X.2025.2488345>
- [82] Chan C, Zhao J, Zhao Y. Our journey with an AI assistant offering narrative therapy on WhatsApp. *J Soc Work Pract*. 2025;39(2):165–89. <https://doi.org/10.1080/02650533.2024.2420314>
- [83] Chelmis C, Qi W, Lee W, Duncan S. Smart Homelessness Service Provision with Machine Learning. *Procedia Computer Science* 2021;185:9–18. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2021.05.002>
- [84] Jacobi CB, Christensen M. Functions, Utilities and Limitations: A Scoping Study of Decision Support Algorithms in Social Work. *J Evid-Based Soc Work U S*. 2023;20(3):323–41. <https://doi.org/10.1080/26408066.2022.2159777>
- [85] Taşkıran Tepe H, Aslantürk H. Comparative Efficacy of AI LLMs in Clinical Social Work: ChatGPT-4, Gemini, Copilot. *Res Soc Work Pract*. 2025;35(8):968-980. <https://doi.org/10.1177/10497315241313071>
- [86] Montalbá Ocaña C, Russo Botero M. Intervención social-digital: ¿Hacia qué futuro queremos caminar? *Sociol Tecnociencia*. 2021;11(2):310–25. <https://doi.org/10.24197/st.2.2021.310-325>
- [87] Perron BE, Luan H, Victor BG, Hiltz-Perron O, Ryan J. Moving Beyond ChatGPT: Local Large

- Language Models (LLMs) and the Secure Analysis of Confidential Unstructured Text Data in Social Work Research. *Res Soc Work Pract.* 2025;35(6):695-710. <https://doi.org/10.1177/10497315241280686>
- [88] Reamer FG. Artificial Intelligence in Social Work: Emerging Ethical Issues. *Int J Soc Work Values Ethics.* 2023;20(2):52–71. <https://doi.org/10.55521/10-020-205>
- [89] Meilvang ML. Working the Boundaries of Social Work: Artificial Intelligence and the Profession of Social Work. *Prof Prof.* 2023;13(1). <https://doi.org/10.7577/pp.5108>
- [90] Bielialov T, Trebyk L, Zavrazhnyi K, Demydenko T, Jarvis M, Malovichko O. The role of artificial intelligence in the developm of entrepreneurial initiatives among displaced persons: management of innovative social work practices. *Multidiscip Sci J.* 2024;6:e2024ss0224. <https://doi.org/10.31893/multiscience.2024ss0224>
- [91] Alam N. Social Work in the Age of Artificial Intelligence: A rights-Based Framework for evidence-Based Practice Through Social Psychology, Group Dynamics, and Institutional Analysis. *J Evid-Based Soc Work U S.* 2026;23(1):123–34. <https://doi.org/10.1080/26408066.2025.2547219>
- [92] James A, Whelan A. ‘Ethical’ artificial intelligence in the welfare state: Discourse and discrepancy in Australian social services. *Crit Soc Policy.* 2022;42(1):22–42. <https://doi.org/10.1177/0261018320985463>
- [93] Andersson C, Hallin A, Ivory C. Unpacking the digitalisation of public services: Configuring work during automation in local government. *Gov Inf Q. tammikuu* 2022;39(1):101662. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2021.101662>
- [94] Addison SM, Champion ED, Landsman MJ, Rogalin CL, Veeh CA. Making AI Accessible to Social Work Researchers: An Exploratory Analysis of Using ChatGPT to Screen Articles for Systematic and Scoping Reviews. *Res Soc Work Pract.* 2026;36(4):364–381. <https://doi.org/10.1177/10497315251357190>
- [95] Chansiri K, Wei X, Chor KHB. Using natural language processing approaches to characterize professional experiences of child welfare workers. *Child Youth Serv Rev. marraskuu* 2024;166:107930. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2024.107930>
- [96] Lucio R, Harris A, Báez JC, Campbell M, Ricciardelli LA. Artificial Intelligence in Systematic Literature Reviews: Social Work Ethics, Application, and Feasibility. *J Evid-Based Soc Work U S.* 2026;23(1):135-149. <https://doi.org/10.1080/26408066.2025.2548853>
- [97] Perron BE, Qi Z. Theoretical and Methodological Shifts in Social Work Research: An AI-Driven Analysis of Postmodern and Critical Theory at the SSWR Annual Conference. *Res Soc Work Pract.* 2025 [online ahead of print]. <https://doi.org/10.1177/10497315251352838>
- [98] Victor BG, Sokol RL, Goldkind L, Perron BE. Recommendations for Social Work Researchers and Journal Editors on the Use of Generative AI and Large Language Models. *J Soc Soc Work Res.* 2023;14(3):563–77. <https://doi.org/10.1086/726021>
- [99] Frey WR, Patton DU, Gaskell MB, McGregor KA. Artificial Intelligence and Inclusion: Formerly Gang-Involved Youth as Domain Experts for Analyzing Unstructured Twitter Data. *Soc Sci Comput Rev.* 2020;38(1):42–56. <https://doi.org/10.1177/0894439318788314>
- [100] Škorić J, Galetin M. Artificial Intelligence and Social Work: Ethical Dilemmas and Challenges in the Protection of Human Rights. *TEME Cas Za Druš Nauke.* 2024;48(3):563–75. <https://doi.org/10.22190/TEME230309032S>
- [101] Heilala V, Araya R, Hämäläinen R. Beyond Text-to-Text: An Overview of Multimodal and

- Generative Artificial Intelligence for Education Using Topic Modeling. Teoksessa: SAC'25: Proceedings of the 40th ACM/SIGAPP Symposium on Applied Computing. Catania International Airport Catania Italy: ACM; 2025. s. 54–63. <https://doi.org/10.1145/3672608.3707764>
- [102] Van Veenstra AF, Grommé F, Djafari S. The use of public sector data analytics in the Netherlands. *Transform Gov People Process Policy*. 2021;15(4):396–419. <https://doi.org/10.1108/TG-09-2019-0095>
- [103] Kortelainen P. Strategiasta tietoyhteiskuntapolitiikaksi –katsaus sosiaalihuollon tietotekniikan kansalliseen kehittämiseen. Teoksessa: Pohjola A, Kääriäinen A, Kuusisto-Niemi S, toimittajat. *Sosiaalityö, tieto ja teknologia. Sosiaalityön tutkimuksen seuran vuosikirja*. Jyväskylä: PS-kustannus; 2010. s. 21–44.
- [104] De Vries-Gao A. The carbon and water footprints of data centers and what this could mean for artificial intelligence. *Patterns*. joulukuu 2025;7(1):101430. <https://doi.org/10.1016/j.patter.2025.101430>
- [105] Castellví Majó J. Les competències digitals per al treball social. Una proposta a la llum dels marcs de competències digitals [väitöskirja]. Barcelona: Universitat Ramon Llull; 2024. <http://hdl.handle.net/10803/692209>
- [106] Choroszewicz M. Positioning public sector practitioners as ‘moral crumple zones’: Mechanisms in the early use of generative AI work support tools. *Gov Inf Q*. 2026;43(2):102128. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2026.102128>